

AD LECTOREM.

Sacrorum dogmatum quae Spiritus Sanctus Ecclesiae commisit; sententiarum quibus ea SS. Patres testati sunt nobisque tradiderunt; disquisitionum quibus summi theologi et scholarum principes eadem perscrutati fuere; errorum quoque vel opinionum, illis dissonantium, Summam prae manibus habere, in votis plurimorum est. Id quidem, non solum sacrae scientiae lectoribus, quibus tot, tamque ingentia volumina in promptu non sunt, vel ea percurrere non vacat; nec non tironibus, qui brevi tempore longam debent theologiae conficere viam, percommodum efficitur, sed etiam iis rerum sacrarum cultoribus, qui, memoriae juvandae causa, vel conciones sacras salubri doctrina nutriendi, cupiunt ea, quae multo labore didicere, ad pauca revocare. Cum ad id assequendum non pauca, longo annorum decursu, sacrae Theologiae legendae addictus mihi collegissem; visum est iis, quibus obsequi religio est, alios etiam utilitatem aliquam forsitan ex annotatis reportaturos.

Quare, benigne Lector, naevos omnes, quos in hisce deprehenderis Exquisitionibus, ad me referendos, pro ingenii exiguitate, noveris; quae autem recte dicta videantur, ad eos referas insignes Doctores, Angelicum, Eximium, et alios, quos meos agnosco Magistros et studiose interrogavi.

In Angelico autem, quem duces et magistrum, tum in addiscenda, tum in exponenda scientia sacra, habui, magna latitudo et profunditas conceptuum conspiciuntur; unde difficultas genuinam ipsius mentem explicandi procedit, et legitimas inferendi conclusiones. Qua de causa saepe experieris, ab invicem esse discordes Sancti Doctoris etiam insigniores interpretes, et ex vulgo auctorum non paucos suas, nomine Angelici, commendare opinioniones, vel errores etiam, ab eo prorsus dissentientes. Hujusce rei, cum plurima possemus exhibere exempla, specimen habeas, (ne ulli odium movere videamur) in re notissima; in quinque scilicet Jansenii propositionibus, sub nota haereseos tandem ab Ecclesia con-

fixis, post longam moram, plurimorum theologorum auctoritate illas defendentium, inductam. Nam simul atque exorta est janseniana doctrina, conspicuos nacta est defensores et adversarios; inter quos duo eminebant religiosi ordines, qui cum in Belgio et Germania, tum Romae, ex adverso in ea re dimicabant. Id autem miraberis, et difficultatem recte mentem sancti Thomae assequendi inferes; scilicet quam jansenianorum errorum patroni jurabant esse Doctoris Angelici doctrinam proindeque a schola thomistica communiter profiteri, eandem, ex adverso, alii jure negabant, et Sancti Doctoris sententiis errores illos explodebant.

Hinc rectissime ad ejusmodi declinanda incommoda, et verum D. Thomae assequendum intellectum, insignis Interpretis alicujus commendatur studium et consultatio; quemadmodum ad sacrarum Litterarum lectionem, SS. PATRUM et catholicorum interpretum consulenda commentaria. A qua methodo abhorrent nonnulli: scilicet, majorem exoptant opinandi licentiam et Sanctum Doctorem propriarum opinionum facilius patronum sibi fingunt dictitantes; «D. Thomam per D. Thomam explicandum»: quemadmodum et protestantes, «Scripturas SS. per Scripturas SS.» interpretandas contendunt.

In deligendo autem optimo Angelici D. interprete, duobus hunc fulgentem ornamentis volo, eruditione non vulgari, praeclaroque mentis acumine atque claritate; et insuper, ad Angelici doctrinam sincere propensum, ac in scholae cujusvis placita nullatenus jurantem. Amice Lector, vale.

INDEX GENERALIS

juxta Disquisitionum ordinem (1).

DISQUISITIO I.

Sacrae Scientiae Prolegomena.

CAPUT I.

DEFINITIO, ORTUS AC NECESSITAS SCIENTIAE THEOLOGICAE.

	Pag.
Articulus I.—Sacrae scientiae definitio.. . . .	1
» II.—Sacrae scientiae exordium.. . . .	4
» III.—Theologiae necessitas.	5

CAPUT II.

QUO PACTO S. THEOLOGIA EST SCIENTIA, ET MULTIMODE DIVIDITUR.

Articulus I.—Theologia est vere ac proprie scientia.	7
» II.—Tum pro rerum varietate, tum ratione methodi, scientia sacra multipliciter dividitur.	10

CAPUT III.

DE IIS QUAE SACRA SCIENTIA COMPREHENDIT.

Dico I. Non tantum revelata dogmata debet Theologia illustrare, sed plura quoque, non exigui momenti, quae cum illis connectuntur.	11
---	----

(1) Quaerentibus peculiarem ac praefinitam quaestionem adest ad calcem voluminis index alphabeticus.

	Pag.
Dico II. Theologia Positiva, sive Biblica, sive Patristica et Conciliaris diligenter excolenda est.	14
Dico III. Theologia polemica a scientiae sacrae cultoribus nullatenus est negligenda.	14
Dico IV. Theologiae Scholasticae in primis vacare debet sacrae disciplinae alumnus.	14
Dico V. Theologia Moralis, ascetica et mystica necessaria est ad sacram scientiam.	16

CAPUT IV.

DE ARGUMENTIS THEOLOGICIS ET EORUM FONTIBUS.

Articulus I. Argumenta scientiae sacrae.	16
» II. Genera et varietas argumentorum Theologiae.	17
Dico I. Fidei veritates sunt argumenta theologica immediata et intrinseca.	18
Dico II. Definitiones Ecclesiae sunt argumenta theologica intrinseca, sed mediata.	18
Dico III. Definitiones Romani Pontificis eadem donantur auctoritate.	19
Dico IV. Definitiones Concilii Oecumenici eadem vim ad probandum habent.	19
Dico V. Sanctorum Patrum sententiae argumenta praebent intrinseca et mediata ad sacram scientiam.	19
Dico VI. Recentiorum Doctorum sententiae non levia etiam exhibent intrinseca et mediata argumenta pro sacra scientia.	19
Dico VII. Naturalis rationis dictamina ad sacram doctrinam possunt argumenta extrinseca subministrare.	20
Dico VIII. Historiographorum, maxime ecclesiasticorum, narrationes saepe etiam confirmant theologiam doctrinam.	20
Scholion.	20
Articulus III.—De sedibus, seu locis argumentorum theologorum.	21
Dico I. Scripturae sacrae sedem exhibent argumentorum, quae Theologiae intrinseca sunt et immediata.	21
Dico II. Sacrae Traditiones, ex ore Christi et Apostolorum procedentes, argumentorum etiam sunt sedes, quae intrinsece et immediate ad Theologiam spectant.	21
Dico III. Argumenta theologica mediata et intrinseca sedem	

	Pag.
habent in definitionibus Conciliorum generalium et Summorum Pontificum, et in fide universalis Ecclesiae, nec non in Sanctorum Patrum et Doctorum doctrina.	22
Dico IV. Scientiae naturales, maxime Philosophorum, Historiographorum et Rei Antiquariae peritorum scripta, plurium argumentorum externorum sedem theologo comparant.	22

CAPUT V.

CANONES AD USUM ARGUMENTORUM THEOLOGICORUM.

§ I. Ad rectum argumentorum ex sacra Scriptura usum regulae.	22
§ II. Pro usu argumentorum ex Traditione.	23
§ III. Ex auctoritate Ecclesiae.	23
§ IV. Pro argumentis quae a Conciliis depromuntur.	23
§ V. Pro sententiis Rom. Pontificum.	24
§ VI. Ad argumentandum ex sanctis Patribus.	24
§ VII. Ex auctoritate Theologorum et Canonistarum.	24
§ VIII. Ad arguendum ex ratione.	25
§ IX. Pro Historiae usu in Theologia.	25

CAPUT VI.

METHODUS DISSERENDI ADVERSUS HAERETICOS.

Articulus I.—Quomodo repellendi haeretici.	26
§ I. Dico I. Haeretici Ecclesiam accusantes non sunt audiendi sed repellendi.	26
§ II. Quo pacto revincendi sunt haeretici. Primum exemplum disputationis.	29, 30
Alterum disputationis exemplum.	30
Articulus II.—De ratione doctrinam catholicam confirmandi.	32

CAPUT VII.

DE METHODO ADHIBENDA IN THEOLOGIAE STUDIO ET DISCIPLINA.

Articulus I.—Alumnis quae expediat methodus.	34
Articulus II.—Quibus poterunt industriis Professores alumnos juvare.	36

APPENDIX.

Distinctiones praecipuae quae in disceptationibus scholasticis adhiberi solent.	38
---	----

DISQUISITIO II.

De Religione Revelata.

Praenotandum.	43
Divisio generalis totius Disquisitionis.	44

CAPUT I.

NONNULLA QUAE DISQUISITIONI DE REVELATA RELIGIONE
PRAEMITTERE OPORTET.

Articulus I.—De Religione universim.	44
§ I. <i>Dei existentia et attributa.</i> Dico I. In primis illud ponendum; Deum existere, et esse ens necessarium, etc.	44
§ II. <i>Cultus Deo tribuendus.</i> Dico II. Deinde ponimus: summam esse Deo reverentiam exhibendam, et supremum tribuendum honorem.	44
§ III. <i>De cultu Dei externo.</i> Dico III. Non interno tantum animi affectu, sed externo quoque corporis habitu Deus colendus est.	48
§ IV. <i>Quod Deus sit socialiter colendus.</i> Dico IV. Hominum societas, quatenus persona quaedam moralis est, ad Deo obsequium praebendum constricta existit.	50
§ V. <i>Jura Religionis tueri debet societas.</i> Dico V. Tenentur societatis moderatores ea Religionis jura et officia tueri quae lege naturali, vel potestate legitima sive divina, sive humana sunt constituta; ideoque adversa omnia repellere et proscribere.	55
§ VI. <i>Quid et quotuplex sit Religio pressius definitur.</i>	57
Articulus II. Idea et natura divinae revelationis.	59
§ I. <i>Quid sit revelatio universim elucidatur.</i>	59
§ II. <i>Revelationis fit analysis.</i>	60
§ III. <i>Conjunctio summae veritatis cum objecto revelato.</i>	61

Dico VI. Conjunctio ista primae veritatis cum secunda sita est in verbo seu testimonio Dei.	61
Dico VII. Verbum ac testimonium Dei pertinet ad formalem rationem objecti revelati.	61
§ IV. <i>De actione ipsa divinae testificationis.</i>	62
Dico VIII. Verbum Dei et formalis revelatio est aliquid Deo externum et passivum.	64
Articulus III. De cognitione divinae revelationis.	64
§ I. <i>Quod certo revelatio cognosci potest.</i>	65
Dico IX. Dantur argumenta moraliter certa, quae morali evidentia suadere possunt, aliquas veritates fuisse a Deo revelatas: unde possibilis est revelatio.	65
§ II. <i>Quod evidenter revelatio cognosci potest.</i>	66
Dico X. Dantur argumenta evidentia, quibus etiam evidenter innotescere potest, Deum revelare aliquam veritatem.	66
§ III. <i>Actus fidei analysis.</i>	68
Dico XI. Revelatio probabilis ad actum fidei non sufficit, sed debet esse certa.	69
§ IV. <i>Expenditur gravis difficultas.</i>	71
Dico XII. Ut credat intellectus, debet assensus attingere revelationem et auctoritatem Dei.	72
Corollar. Actus fidei movetur a divina auctoritate et revelatione.	73
§ V. <i>Proposita difficultas explicatur.</i>	74
Scholion. De consensu rationis cum fide.	77

CAPUT II

DE IIS QUAE DUCUNT AD DIGNOSCENDAM REVELATIONIS
EXISTENTIAM

Prooemium.	79
Articulus I. De iis quae remote ostendunt dari revelationem.	81
§ I. <i>De revelationis objecto.</i>	81
Thesis I. Quaedam in Deo sunt ad captum humanae rationis; quaedam vero ejus facultatem excedunt.	81
§ II. <i>Quantum hominibus prossit revelatio.</i>	83
Thesis II. Est admodum conveniens quod ea de Deo revelentur quae non sunt rationi impervia.	83
Thesis III. Non parum prodest, si etiam de rebus divinis revelentur quae rationis captum superant.	85

	Pag.
Thesis IV. Multum expedit homines divina edoceri revelatione finem suum agnoscere et honeste vitam ducere. . .	87
Corollaria.	89
Thesis V. Summe conveniens est veram hominibus revelari Religionem.	90
§ III. <i>Quod societati expediat revelatio.</i>	91
Thesis VI. Societati civili multum confert revelatio.	91
§ IV. <i>Universim revelatio convenientissima.</i>	93
Thesis VII. Revelatio divina Deo gloriosissima, hominibus honorificentissima atque utilissima existit.	93
Articulus II.—De iis quibus proxime, et quasi a posteriori, arguitur revelationem a Deo factam.	94
Praenotanda.	94
§ I. <i>De miraculi possibilitate.</i>	95
Thesis VIII. Duplex est in rebus ordo; generalis et particularis: non potest Deus praeter ordinem facere generalem; valet autem praeter particulares agere naturae ordines.	95
§ II. <i>De miraculi natura.</i>	99
Thesis IX. Non est reponendum miraculum in operatione sensibili, quae excedens spectatoris captum, cursui naturae creditur contraria, ac proinde divina.	99
Thesis X. Miraculum, absolute dictum, opus est cognoscibile, a Deo factum praeter ordinem naturae.	102
Thesis XI. Opera illa, quae ordinem sensibilem et corporeum virtute superant, Deo adscribenda sunt, seu Dei sunt sigillum; quodcumque igitur Deus hisce operibus commendaverit, erit adprobandum.	105
Corollarium. Objecta dilucidantur.	107
§ III. <i>De causa miraculorum instrumentali.</i>	108
Thesis XII. Potest Deus etiam uti opera daemonis ad miracula efficienda.	108
Thesis XIII. Per pravos homines potest Deus miracula efficere.	108
Thesis XIV. Nequeunt daemonia, proinde neque scelerati homines, subvertendo naturae ordinem, hominibus nocere, nisi facultatem a Deo suscipiant.	109
Scholion. Quo pacto nomine utendum miraculi.	112
§ IV. <i>De miraculorum causa finali.</i>	114
Thesis XV. Miraculorum finis generalis ac praecipuus est Dei gloria; particularis autem multiplex.	114
Thesis XVI. Etiamsi daemones et magi iis ministrantes, cum illis datur portenta efficiendi facultas, turpem prose-	

	Pag.
quantur scopum, tamen ad honestum aliquem finem ejusmodi miracula a Deo ducuntur.	116
§ V. <i>De veris dignoscendis miraculis.</i>	118
Thesis XVII. Vera miracula a falsis discernenda sunt, ad idque certae suppetunt regulae.	118
Scholion. Nonnullae miraculorum differentiae.	121
§ VI. <i>De praestantia miraculorum.</i>	122
Thesis XVIII. Divina ostenditur esse religio, pro qua confirmanda fiunt miracula.	122
Objectiones.	123
§ VII. <i>De prophetiae natura.</i>	125
Thesis XIX. Rerum, quae nequeunt ab homine naturaliter cognosci, triplex est gradus.	125
§ VIII. <i>De prophetiae praestantia.</i>	127
Thesis XX. Prophetia est Divinitatis sigillum, seu praerogativa.	127
Scholion. De prophetia naturalis ordinis.	128
§ IX. <i>De veris discernendis prophetiis.</i>	129
Thesis XXI. Pro cognitione et usu prophetiarum Regulae nonnullae prae oculis habendae.	129
§ X. <i>De doctrinae veritate ac sanctitate.</i>	130
Thesis XXII. Doctrinae complexus de Deo, de homine, de mundi origine, nec non de officiis hominum erga Deum, erga se ipsos, erga ceteros agens, ac nihil turpe ac rationi repugnans prae se ferens, argumentum exhibet validissimum divinae revelationis.	130

CAPUT II.

DE RELIGIONIS REVELATAE EXISTENTIA.

Articulus I.—De Religione Mosayca.	133
Thesis XXIII. Religio Mosayca vera atque divina fuit.	133
Scholion. De auctoritate et veritate librorum Pentateuchi.	125
Dico I. Pentateuchum authenticum esse, atque Moysen habere auctorem, non est dubitandum.	135
Dico II. De veritate historica librorum Pentateuchi non est ambigendum.	139
Articulus II.—De Religione christiana.	140
Thesis XXIV. Religio christiana est divinitus revelata.	140
Thesis XXV. Religionis christianae propagatio miraculis	

	Pag.
est adscribenda; ideoque divina existit Christi religio. . .	142
Thesis XXVI. Resurrectio D. N. Jesu Christi veram divi- namque ostendit Religionem Christianam.	145
Thesis XXVII. Sola Religio christiana vera et salvifica est.	150
Thesis XXVIII. Post veterem illam Judaicam, novam de- buisse succedere Religionem, et quidem pro omnibus gen- tibus, ab antiquis praenuntiatum erat Prophetis.	151
Thesis XXIX. (Ex Augustino). «Nulla mens avida salutis aeternae potest Religionem christianam non amplecti.»	153
Scholion. De librorum N. Testamenti authentia.	154

CAPUT IV.

DE SUPERSTITIONIBUS FICTE REVELATIS.

Articulus I.—De Paganismo.	156
Tesis XXX. Paganismus in dogmatibus absurdus, in riti- bus impurus dicendus.	156
Articulus II.—Brahmanismus et Buddhismus.	158
Tesis XXXI. Brahmanismus et Buddhismus licet non pau- cas ex primaeva traditione veritates retinuerint, pluribus tamen erroribus, tum speculativis, tum practicis eas foe- darunt.	158
Corollarium.	163
Articulus III.—De Islamismo.	163
Thesis XXXII. Mahumetismus falsa est religio, id est, mise- re errantium superstitio.	163
Thesis eadem confirmatur.	165
Scholia. Quam vana et turpis sit Mahumetis superstitio.	169
§ I. <i>De Mahumetismi turpitudine.</i>	170
Dico I. Mahumetana secta turpissima est.	170
§ II. <i>Quam stulta sit mahumetana secta.</i>	174
Dico II. Mahumae superstitio suis se stultitiis prodit et dam- nat.	180
§ III. <i>Unde procedat Mahumetanorum pertinacia.</i>	180
§ IV. <i>Quis Mahumae scopus.</i>	181
§ V. <i>Quales Mahumae sectatores.</i>	182
§ VI. <i>Mahumeticae superstitionis caeremoniae.</i>	183

COROLLARIUM.

De Liberalismo.	184
-------------------------	-----

DISQUISITIO III.

De Ecclesia Christi.

	Pag.
Prooemium.	189
Divisio Generalis.	191

CAPUT I.

DE PRINCIPIIS ECCLESIAE.

Articulus I.—De Principiis intrinsicis Ecclesiae.	192
Thesis I. Divina Christi religio pro omnibus hominibus, et in perpetuum fuit instituta.	192
Thesis II. Christus D. suam instituit religionem ut omnes in eum credentes in unam coalescerent societatem.	194
Thesis III. Constituit Christus Ecclesiam, seu societatem credentium in Illum, convenire inter se in ejusdem fidei professione, et in eodem Baptismo.	196
Articulus II.—De Principiis causalibus Ecclesiae.	199
Thesis IV. Finis christianae societatis, seu Ecclesiae est, perfectiori Deum cultu honorare, et vitae justitiam ac sanc- tatem homines edocere, eosque ad vitam perducere ae- ternam.	199
Thesis V. Christus D. Ecclesiam suam praedicatione et tes- timonio ministrorum suorum, id est, Apostolorum, ho- rumque successorum, conservandam propagandamque statuit.	201
Objectiones.	204
Thesis VI. Jesus Christus sub hierarchico ordine duci et gubernari Ecclesiam constituit: ideoque jure divino plebs a hierarchia distinguitur ecclesiastica.	206
Objectiones.	208
Thesis VII. Ecclesiae Christianae hierarchicus ordo non est multiplex, sed unicus; id est, ad unum supremum caput ductus.	210
Objectiones.	213
Thesis VIII. Hierarchiae christianae centrum et culmen sunt Romani Pontifices.	217

	Pag.
Objectiones.	221
Corollarium. Definitio Ecclesiae.	222

CAPUT II.

PROPRIETATES ECCLESIAE CHRISTI.

Articulus I. De proprietatibus Ecclesiam intrinsecus perfectibus.	223
Thesis IX. Ecclesia Christi ad omnes gentes est dilatanda; ita ut, tamquam totum ex iis coalescat, quasi homogeneis et ejusdem naturae partibus; quo fit ut illa in istis sit, et istae in illa: seu, Christi vera Ecclesia est Catholica.	223
Objectiones.	229
Corollarium.	231
Thesis X. In Christi Ecclesia deficere non potest fides charitate, imo ceteris quoque S. Spiritus charismatibus, ornata.	232
Objectiones.	238
Articulus II. De proprietatibus Ecclesiae causaliter inspectae.	239
Thesis XI. Ecclesia Christi, non solum quatenus est societas credentium, sed etiam qua universale exercet magisterium a Christo susceptum, est infallibilis, seu errare non potest in fide et moribus.	239
Objectiones.	241
Scholion. <i>De factis dogmaticis.</i>	242
Dico. Ecclesia infallibilis est in factis dogmaticis dijudicandis.	243
Objectiones.	244
Thesis XII. Quam accepit Ecclesia docens et hierarchica ad docendum et regendum auctoritatem, eamdem habent Concilia universalis.	246
Objectiones.	248
Scholia. De Conciliis.	249
§ I. <i>A quo convocandum generale Concilium.</i>	249
§ II. <i>A quo confirmandum Conc. generale.</i>	250
§ III. <i>A quo praesidendum Conc. generale.</i>	251
§ IV. <i>Quinam convocandi ad generale Conc.</i>	251
§ V. <i>Quae sit conciliorum particularium auctoritas.</i>	252
Thesis XIII. Romani Pontifices potestatem habent regendi et gubernandi universam Christi Ecclesiam, etiam collec-	

	Pag.
tim sumptam; proinde primatus ille quo donantur, quatenus centrum existunt et culmen christianae hierarchiae, non est solius honoris primatus, et veluti signum tantum unionis; sed primatus jurisdictionis, et una ac personalis suprema potestas.	254
Objectiones.	257
Thesis XIV. Romanus Pontifex cum ex cathedra loquitur, id est, cum omnium christianorum Pastoris et Doctoris munere fungens, pro suprema sua auctoritate, doctrinam de fide vel moribus ab Ecclesia universa tenendam definit, ea infallibilitate pollet, qua divinus Redemptor Ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus instructam esse voluit.	261
Objectiones.	266
Scholion. De censuris theologicis.	270
Articulus III.—De Ecclesiae proprietatibus extrinsecis, seu de Notis Ecclesiae.	272
Thesis XV. Christi Ecclesia est necessario visibilis, id est, potest certo ac permanenter ab hominibus cognosci tamquam vera Christi Ecclesia.	272
Thesis XVI. Vera Christi Ecclesia a quavis ficti nominis christiana secta hisce notis discerni potest; quod sit nempe, <i>Una, Sancta, Catholica et Apostolica.</i>	274
Objectiones.	278
Scholion. Discrimen inter Notas et Proprietates.	281

CAPUT III.

DE ECCLESIA CHRISTI SINGULARITER COGNOSCENDA.

Articulus I.—De vera Christi Ecclesia positive cognita.	282
Thesis XVII. Ecclesia Catholico-Romana, id est, quae in quinque mundi plagas dilatatur, et Romano Episcopo tamquam centro et capiti adhaeret, est vera Christi Ecclesia.	282
Objectiones.	284
Articulus II.—De christiana Ecclesia negative cognita, seu de iis qui ad Christi Ecclesiam non pertinent.	288
Thesis XVIII. Schismatici Constantinopolitano episcopo adhaerentes nequeunt Christi esse Ecclesia.	288
Corollarium. Orientales ecclesiae, quae vel Russiarum Imperatori, vel aliis subduntur, ad veram Christi Ecclesiam non pertinent.	289

	Pag.
Thesis XIX. Protestantium innumerae sectae, sive simul sumptae, sive singillatim, non pertinent ad veram Christi Ecclesiam.	289
Thesis XX. Anglicana secta ab Henrico VIII inducta, ab Elisabetha regina instaurata, non potest Christi vera esse Ecclesia.	291

CAPUT IV.

DE ECCLESIAE FILIIS, SEU VERIS CHRISTIANIS DIGNOSCENDIS.

Thesis XXI. Quidam ad Christi Ecclesiam spectant interne et externe, seu et quoad illius animam et quoad corpus: alii autem vel quoad animam tantum, vel quoad corpus: quidam denique nullo modo actualiter pertinent, sed in potentia seu ex debito solum.	292
Thesis XXII. Ecclesia non coalescit ex solis praedestinatis.	293
Thesis XXIII. Catholicus, etiamsi peccator, absolute intra Ecclesiam existit, licet imperfecte.	294
Thesis XXIV. Excommunicati removentur partim ab Ecclesiae corpore, non autem ab anima.	295

CAPUT V.

DE SACRO DEPOSITO, SEU FONTIBUS UNDE ECCLESIA SACRAM HAURIT DOCTRINAM.

Articulus I.—De Traditione.	296
Thesis XXV. Scripturae sacrae non amplectuntur exclusive universam fidei christianae doctrinam, sed a traditione est etiam desumenda.	296
Objectiones.	298
Thesis XXVI. Per se priores et magis necessariae sunt Ecclesiae Traditiones, quam Scripturae sacrae.	299
Thesis XXVII. Traditio sacra, ex qua veluti é fonte Ecclesia fidei et morum haurit doctrinam, effulget, praeterquam quae actuali et communi ipsius Ecclesiae revelatur sensu, in antiquis sacrorum Conciliorum et sanctorum Patrum monumentis.	301
Scholion. De iis qui sub nomine PATRUM veniunt; deque Theologorum et Canonistarum munere.	303

	Pag.
Articulus II.—De Scriptura Sacra.	304
§ I. <i>De Scripturae sacrae existentia.</i>	304
Thesis XXVIII. Habet etiam Ecclesia Scripturas sacras, seu divinitus inspiratas, unde fidei haurit doctrinam.	304
Thesis XXIX. Libri sacri christianorum sunt qui in Canone a Tridentino tradito continentur.	306
§ II. <i>De S. Scripturae inspiratione.</i>	310
Praenotanda.	310
Thesis XXX. Ad divinitatem alicujus Scripturae non sufficit Dei assistentia ne scribens erret.	311
Thesis XXXI. Non sufficit ad hoc ut locutio et scriptura sint verbum Dei, ut quomodolibet a Deo fiant.	311
Thesis XXXII. Deus scriptores sacros ad scribendas saltem res, seu veritates et sententias in libris sacris expressas specialiter impulit.	311
Scholion. De verborum et phrasim inspiratione.	313
§ III. <i>De authentia SS. Librorum.</i>	316
Thesis XXXIII. Vulgata versio latina SS. Scripturarum est authentica.	317
§ IV. <i>De sacrae Scripturae interpretatione.</i>	318
Thesis XXXIV. Scriptura sacra in multis est intrinsece et absolute obscura.	318
Thesis XXXV. In dubiis sacrae scripturae solvendis et obscuris declarandis, sola S. Scriptura non sufficit.	320
Scholion. Regula SS. Scripturas authentice interpretandi.	321
Appendix I. Constitutio <i>Quanta cura</i> Pii PP. IX.	323
<i>Syllabus</i> complectens errores praecipuos nostrae aetatis.	331
Appendix II. Summorum Pontificum ordo chronologicus.	342
Appendix III. Concilia generalia et particularia.	349
Index alphabeticus rerum notabilium.	364